

Шогмо эл, порымиз да гим берг!

Будь готов/ ЯМДЕ ЛИЙ

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

Кугу Ачамланде сарыште Сенымашлан 75 ий теммылан пöлеклалтше «Без срока давности» всероссийский сочинений конкурсын регионсыо этапше иктешлалтын. Конкурсышто 44 паша аклалтын. 2-шо номеран Кужэнер школын 8-ше классыштыже тунемше Егор Петухов «Кружится жизнь в альбоме старом» эссеж дене сенышыш лектын. Тудын пашажым Всероссийский конкурсышко колтымо. Иктешлыманш 2020 ий майыште лиеш.

Фотопроект

Лудса:

«Ямде лий» газет
Йўштö Кугызалан пöле-
кым ыштен. Могайым?

Мари́й Элыште
«Культура» нацпроект
почеш кодшо ийыште
мо ышталтын?

3

Мари́й Эл
Республикын сулло сүрет-
чыже, Кугыжаныш преми-
йын лауреатше А.А.Орлова
уста сүретче еш династий-
же нерген каласкала.

4

Шочмо йылмым
тый ит орло,
Йöратен, шымлен тунем.
21 февраль – Шочмо йыл-
мын тўнямбал кечыже.

5

Шернур район
Марисола школын тунем-
шыже Андрей Максимовым
сылнымут саскаж дене
саламлена! Ойлымашыжым
лудаш темлена.

6

«Мастар кид» руб-
рике пеледышан
корзингам ышташ
туныкта.

6

ПОДПИСКЕ

«Ямде
лий» газет-
лан кажне тылзын 15-ше
числа марте
почто отделе-
нийлаште
возалташ
лиеш.
Индекс –
П4696.

Рекламе.

Фотом еш архив гыч налме.

БЕРЕНДЕЙ – «ЧОДЫРА КУГЫЖА»

ФОТОМ ШКОЛ АРХИВ ГЫН ВАЛМЕ.

Акций-влак: «Чодырам аралена», «Изи кожлан чодыраште сай», «Телым кайыкым пукшо!», «Йошкар герань», «Макулатур» да молат.

пашам шукта. «Эн сай школ лесничестве» российысе школ лесничестве-влакын заочный смотр-конкурсштышт сенгышыш лектын.

Биологийым туныктышо И.Г.ПОР-ФИРЬЕВА каласкала:

– Тиде конкурсышко кокымшо гана ушненна. Ёмаште республикыште икымше лийынна гын, тений – Российыште. «Берендей» школ лесничествым 2005 ий 4 февральыште почына. Ондак тудо экологий отряд лийын. Тачысе кечын тудо 5-8-ше класслаче 25 тунемшым авалтен. Берендей «чодыра кугыжа» манме лиш.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.

Марий Эльште «Российын ечыгорныжо – 2020» тагасымашке 10 тўжем наре ен ушнен.

Морко районысо Арын школышто тунемше-влак спорт дене кылым кучат.

Районышто веле огыл, республикысе тагасымаштат сенгыше радамаш лектыт. 4-ше классыште тунемше-влак Артём Терентьев, Марат Соловьёв, Денис Александров (снимкыште) утларак писе улыт. Урок деч вара рвезе-влакым тренер С.В.Иванов шуара. **О.А.ВАСИЛЬЕВА, туныктышо.**

Кушкыл-влакым арален кодымаште, шочмо кундемнан арун кучымаште кугыен-влак гына огыл, школышто тунемше-влак кат (снимкыште) тыршат. Марий Турек посёлкысо школышто «Берендей» школ лесничестве тидын шотгышто кугу

Мыланем кок професий келша: парикмахер да стоматолог. Мотор причёским ыштет – айдеме пиалан.

Корштышо пўйым эмлет – адакат куан. Эше кумшо классыште веле тунемам. Кушкын шуамат, шоналтем. Кызыт мыйын ик паша – сайын тунемаш.

Лиана МОСОЛОВА.
Советский, Шуарсола.

Шарныза! 18 ияш деч изирак йоча-влак уремыште 22 шагат гыч 6 шагат марте кугыен деч посна лийшаш огытыл.

Историйым шергалына

✓ 1945 ий 13 февральыште совет войска Будапешт олам фашист тўшка деч утарен. Венгрийын рўдолаже верч кредалмаште 80 тўжем утла совет салтак вуйжым пыштен.

✓ 15 февраль – Шочмо эл деч ордыжтё служебный порысым шуктышо россиян-влакым шарныме кече. 1989 ийыште ты кечын Афганистан мланде гыч совет войскам луктын пытарыме.

✓ Икымше тўнямбал сар годым 1916 ий 16 февральыште Н.Н.Юденичын вуйлатыме руш войска Эрзерум турко орым сенен налын. Тыге Турцийыш корно почылтын.

Йоча да самырык-влаклан В.Х.Колумб лўмеш книгагудо Марий Эл Республиклан 100 ий теммылан пўлеклалтше «С любовью каждая строка» республиканский сылнымут конкурсым увертарен. Тагасымашке 14-30 ияш-влак ушнен кертыт. Тўрыс уверым rubcolumba.ru сайтыште ончыза.

23 февральыште Йошкар-Ола воктенысе «Корта» тунемме да тренировкым эртарыме базыште «Гонки памяти» ече дене тагасымаш эртаралтеш. Тагасымашке Марий Элын тўрлө районжо да ордыж кундемла гыч спортсмен-влак ушнен кертыт. Пелен медицине справкым, илышым да тазалыкым страховатлыме нерген полисым налман. 10 шагатат 45 минутлан тўналеш.

«Жить! Любить! Верить!» антинаркотический десант» Марий Эльште теният шуйна. 12 февральыште акций Марий Турек районышто эртаралтын. Специалист-влак наркотик ваштареш кучедалме нерген лекцийым лудыныт, тренингым, квестым эртареныт. Ийготыш шудымо, йонылыш корныш тошкалше самырык-влаклан посна тўткышым ойыреныт.

«Ямде лий» 2020 ий 15 февраль

Морко район Коркатово гыч возат

Йомакыш логальым

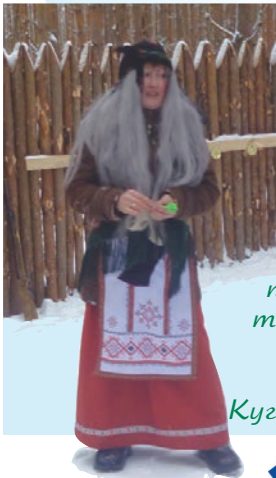
Теле каникул жапыште шкетын чодырашке мийышым. Пүртүсшө могай мотор! Йомакышке логалмемла чучо. «Йомам гын?» – трук лүдын колтышым. Тунамак шке семынем пелештышым: «Йүштö Кугыза ден Лумүдырым полшаш ўжам».

Ульяна АЛЕКСЕЕВА.

Йүштö кушто ила?

Тений теле öрыктара: йүштö уке. Йомын. Кушто ила гын? Лумат ик жап уке ыле. Но ик кечын лынак возо. Мландым тöшак дене леведе. Ынде ече дене кошташ лиш.

Максим АЛЕКСЕЕВ.

*Кодшо кугарнян ме,
«Марий Эл» да «Ямде лий» газет пашаен-
влак, Шернур район
Кукнурш марий Йүштö
Кугыза дене унала миенна.*

*Сылне пүртүс лонгаште
йомакысе герой-влак дене
пырля модын, пуйто йоча пагы-
тышке логалынна. Удыр-рвезе-
влакын редакцийш колтымо
модышышт-влакым Йүштö
Кугыза ден Лумүдырлан пöлекленна.*

«Культура»
нацпроект

Национальные
проекты
Культура

региональный кум проектым ушен шога. Тиде «Культурная среда», «Творческие люди», «Цифровая культура». Айста ончалына, «Творческие люди» проект почеш кодшо ийын Марий Элыште мо ышталтын?

Республикысе Всемарийский йоча хор, Всемарийский йоча духовой да Всемарийский симфонический оркестр-влак нерген те колында. Нуным чумырымо годым чылаже ик тўжем утла йочан мастарлыкшым тергыме. Умаште хор вич чапле выступленийже дене калыкым куандарен. Июньштыо Национальный президент сымкытыш школ пелен почылтшо кенежымсе школ-мастерскойштыо 300 утла изи музыкант усталыкшым шуарен. Июльштыо кок Всемарийский йоча оркестр «Артек» йоча каныме рүдериште эртаралтше «Серебряные трубы Черноморья» фестивалыш миен. Фестивальым мучашлыше кугу концертыште Россий гыч 13 йоча оркестр (чылаже 373 музыкант) шоктен. Нунын коклаште Марий Эл гыч ўдыр-рвезе-влат лийыныт.

Л.СЕМЕНОВА ямдылен.

ОРВИ да грипп дене черланаш огыл манын, шотыш налза:

Тўрвычшö але кокырышо егдек лишке мийман огыл.

Кидым чўчкыдын шовын дене мушман.

полышыжлан энертыман. Шке семын эмлалтман огыл.

Ешыште

иктаж-кö черлана гын, тудлан пöлемым, кўмыж-совлам посна ойырыман, пöлемыш яндар южым пуртыман.

Черланымыда мшижыда гын, врачын

Марий койышна

Ме «Лучики солнца» конкурсышто мастарлыкнам ончыктенна: икте почеламутым лудын, весе куштен, кумшо мурым мурен. Тыгак посна номинаций лийын: «Эн сай марий номер». Мыланна 2-шо классыште тунемше Анна Соколован «Баллада о матери» почеламутым лудмыжо келшен. 10-шо класс гыч Юлия Таныгинам ончыкыжым артист семын ужна. Тудо «Евгений Онегин» поэме гыч Татьяна Ларинан серышыжым лудын. 11-ше классын тунемшыже-влак С.Чавайнын «Мўкшотар» драмыж гыч ужашым модын ончыктеныт. Ме «Не теряй своей мечты» мурым муренна. А курыкмари куштымаш дене сенышыш лектынна.

5-ше классыште тунемше-влак.
Кужэнер, Конганур.

«Ямде лий» 2020 ий 15 февраль

3

«Ямде лий»
газетын
акцийже

Р.ИВАНОВАН фотожо.

Шӧртнӧ кидан сӱретче

Авторын фотожо.

Йошкар-Оласе Калык арвер да сымыктыш тоштерыште Марий Эл Республиклан 100 ий темме лӱмеш «Золотые руки марийских мастеров» мероприятий-влак эртаралтыт. Шукерте огыл Йошкар-Оласе Т.И.Александрова лӱмеш 11-ше номеран лицейште тунемше-влак кумдан палыме тӱрлызӧ, Марий Эл Республикын сулло сӱретчыже Алла Алексеевна Орлова (**снимкыште**) дене вашлийыныт. Йоча-влаклан чылажымат пален налаш онгай лийын, сандене ятыр йодышым пуэденыт. Икмыняр йодыш-вашмутым лудаш темлена.

– Авадам марий тӱрым угыч шымлаш да вияндаш мо таратен?

– Мыйын авам Звенигово районсо Кокшайск селаште руш ешыште шочын-кушкын. Москвасе М.И.Калинин лӱмеш художественно-промышленный училищым тунем пытарымеке, шочмо кундемыш пӧртылын. Тунам марий ӱдырамаш-влак, ожнысо марий тӱрым кучылтын, вургемыштым сӧрастарен огытыл. Ожнысо тӱран марий вургемыш Ленинградисе этнографий музейыште гына ужаш лийын. Авам тушко коштын, тӱр-влакым кагазыш сӱретлен налын. Икымше пашаже – тошто тӱран пӧрдыш. 1957 ийыште Брюссель олаште (Бельгий) эртаралтше Тӱнямбал выставкыште авамын пашаже ший медаль дене палемдалтын. Тылеч вара Йошкар-Олаште «Труженица» фабрикым почыныт.

– Те усталык шӱлышан ешыште шочын-кушкында. Очыни, шкежат изинек тиде пашалан кумылаҥында?

– Ме Витя изам дене йоча годымак тӱрлаш тӱналынна. Кажне кечын иктаж-мом огына тӱрлӧ гын, модашат огыт колто ыле. Ачана чодыраш кошташ йӧратен. Тӱрлӧ понгым, пеледышым, кушкылым поген конден, вара, нуным ончен, сӱретым кельштарен. Сӱрет-влакым книгам сӧрастараш кучылтын. Ачам Марий книга савыктышын икымше художественный редакторжо лийын. Тудо Йошкар-Ола воктенесе ялыште марий ешеш шочын-кушкын, Кугу Ачамланде сарыште крдалын.

Усталык шӱлышан ешыште шочын-кушмем ончыкылык пӱрымашемлан корным почын. Мый искусство дене илышем кылденам, марий тӱрым тӱрлышӧ сӱретче улам.

Ф.ЛЕБЕДЕВА.

А.А.Орлова – марий тӱрым угыч илышыш шындырыше да вияндыше мастар сӱретче-тӱрлызӧ Лилия Александровна ден сӱретче-график Алексей Григорьевич Орловмытын ӱдырыштыт. Тудо Марий Эл Республикын картшым кид дене тӱрлен.

Марий Шолнерыште 12 ий илем. Кенезым ялна пеш мотор. Йырым-йыр тӱрлӧ пушенге уjarга, олыкышто пеледыш сӧралын пеледеш. Шыжым ялем чевер тӱсан. Телым Шолнер ял – йомак тӱня. А шошым тыште шуко кайык сӧрал мурым шергылтара.

Альбина БЕРДНИКОВА.
Шернур район.

Ваге – шугыньо.

Вова – лаке.

Воткем – вӱд-пӧрдем.

Вотно – тентгече кастане.

Вурсо – война, сар.

Возак – конгагыч тулшолоым удырен оптымо вер.

Вашпӧрт

Вуйкышыл

Водыж

Ф.Лебедева сӱретлен.

Вуян-почан

Васке

Вуян-почан (ешан) марий пӧрӱен ял мучаште **вашпӧртым** чонен. У

пӧртыш илаш лекме годым, **возакеш** пучымышым шолтен, **суртводыжлан** кочкышым шынден. Келшыше пырням **васке** дене кӧргынчын, мӱкш омартам, волым, вочкым кельштарен. Суртышто кучылташ чылажат кӱлешан.

Вӱргыштыр

В
Ушан модкогыльо

Муро – калыкын чонжо

Кугунур ялем

Мый Кугунур ялыште илем.
Ялна кугу. Чылаже кандаш-
ле сурт уло. Иктаж вич сурт
олмыжо яра. Ялыштына
пöрт-влак эркын-эркын еша-
ралтыт. Пу пöрт коклаште
кү пöрт-влакат койыт. Кажне
сурт воктене пушенге куш-
кеш. Шукын садым кучат.
Ялна кок уремлан шелалтеш.
Күшыч ончалаш гын, «Г»
буквам ушештара. Ик уре-
мыште асфальтым шарыме.
Таня КОРОЛЬ.
Советский район.

Шочмо верем –
Семёновка села. Тудо
Йошкар-Ола воктене вер-
ланен. Селаштына кажне
урем шке семынже ойыр-
темалтеш. Тыште кок
кыдалаш школ, музыкаль-
ный школ, шуко кевыт,
поликлинике, почто,
черке верланеныт.

**Диана
ИВУНИНА.**
Йошкар-Оласе
21-ше №-ан
школ.

Оршанке
посёлкысо сымкы-
тыш школ пеленысе
«Забавушка» фольклор ансам-
блыш 25 икшыве коштеш.
Коллективлан тыгай лүмым вуй-
латыше М.А.Завалина пуэн.
«И.С.Палантай лүмеш тўвыра да
сымыктыш колледжыште ту-
неммем годымак йоча ансамблым
погаш шоненам», – оила Марина
Анатольевна.

Ўдыр-рвезе-влак тўрлө ийго-
тан улыт. Сандене репетицийым
кок группылан шелалтын эрта-
рат. Кугурак-шамыч иза-ака
семын изирак-влаклан полшаш
ямде улыт. Кушто кўлеш –
туныктат, кагашым пуат.

– Ме тўрлө калыкын мурыш-
тым тунемына. Муро гоч калык
йўла-влак дене лишкырак палы-
ме лийына. «Одо марий такмак-
влак», «Виче марий муро», «Ой,
луй модеш» муро-влак чотрак
келшат, – ойлат ўдыр-рвезе-
влак.

Е.ИВАНОВА.
Снимкыште: «Забавушка»
ансамбль «Великая сила род-
ной земли» фестиваль годым.

21 февраль – Шочмо йылмын тўнямбал кечыже.

шукыжо китаи, англичан, испан, араб, руш йылме дене ойлышо ен-влак улыт. Кызыт мемнан
элыште 400 утла калык да тынарак йылме йомыныт. Марий Элыштына 50 утла йылме дене
кутырышо калык-влак келшен, ваш-ваш полшен илат.

Кеч-могай наукаш корно –
Шочмо йылме – тўн урем.
Шочмо йылмым тый ит орло,
Йöратен, шымлен тунем.

Макс МАЙН.

«Ребус» конкурс: калыкмутлан ребусым ыште.

1. Кок мерангым поктет, иктыжымат от кучо.
Мунчалтышыже шуко, издер шупшыжо шагал.
2. Айдеме пиалым шканже шке тапта.
Чывыгым шыжым шотлат.

«Висвис»
конкурс

Йодышан висвис
пеледышым ужыда.

(Кўэмалтше ойс-
выртышым
умылтараш.)

**Йылме
йомын, йылме
кужу,
йылметым
нелат, йыл-
мым кучаш,
йылме ок
савырне,
йылме
лывырге.**

Родной язык –
как первый в жизни шаг,
Без первого – второму не бывать.
Родной язык на всех земных путях
Всегда с тобой, как любящая мать.

Флор ВАСИЛЬЕВ.

«Сўретче» кон-
курс: калыкмутлан
сўретым ышташ.

Олмагу деч олма-
же мўндыркö ок воч.
Шўдö тенгет олмеш шўдö
йолташет лийже.

А.М.БАРАБАНЩИКОВА,
туныктышо.
Кужэгер, Шорсола.

Тичмаш текстым https://vk.com/yamde_lii тўшкаште ончыза.

Мары эдем, ит шекланы
Марла попаш нигуштат!
Тек йылмына ак тыпланы
Солаштат да халаштат.

А.КАНЮШКОВ.

О мўкшава гай поро шочмо йылме!
Ме пеленет йоча гай улына.
Вет шўлыш налме тат гыч тыйын йыр ме
Мўкшите семынак пўтырнена.

«Ямде лий» 2020 ий 15 февраль

– Ой, эргым, телефонет деч коран, – авам кухньышто шогылтшыжла пелешкала. – Лучо книгам кучо, луд. Илышлан книга туныкта, а телефон огыл.

Авамын кожгатыше йӱкшым коламат, шукерте огыл налме у телефоном тетрадь коклаш шылтен пыштем. Ӱстембаке книга-влакым шаркален оптем, но йышт адак телефоном луктам. «Эше, – шонем, – тунемме чырык тӱналын веле, шуам тунемаш». Телефономже моткоч «крутой» да шергакан. Налынамжат шкеак. Оксажат шкемынак. Кенез мучко, тамле омым коден, эр кынелын, Шабдар Осыпын Коришыже семын кӱтӱм кӱтенам. Садлан телефоном деч коранме ок шу. Паледа, тудын деч мом йодат – вигак тыланет кычал муэш. Молан книгаже кӱлеш? Кызыт Интернетште чыла уло. А мыняр йолташ тушто! Мыняр модыш!

– Адакат телефон дене модат?! – авай кидем гыч телефоным кроп поген нале. – Теве мыняр книга шога, кеч кучен ончо, – вурса.

Авамлан сырен, диванышке шуйнен возым. Ушышкем ала-кушеч почеламут корновлак толын пурышт. Шижде, йӱкын вудыматаш тӱналым:

Ой, книга, книга!

Чылажымат тый кертат.

О! Книга! Чылажымат тый кертат гын, мыланем ик мыскара образым чогаш полшо! Вашке школыштына Воштылтыш кечылан конкурс лиеш. Туныктышо уло класс ончылно каласыш: «Ольош ден Ондре мыскара сценкым ямдылат. Марла!»

Ала-могай вий полшымо дене тӱрштен кынелым, ӱлыл шкаф гыч коробкам шӱдырен луктым, почым. А туштыжо – тӱрлӱ книга-влак: кӱжгӱ, вичкыж, канде, сур коман... Шӱлыкын веле койыт. «Шинчымаш шондыкым» шочмо кечемлан кресавам пӱлеклен ыле.

Юзо йомакысе семын коробка гыч ик книга ончыкем лектын возо, пуйто

Лудын пытаремат, йынгыртем

Ойлымаш

«Мыйым луд, шольым» каласыш. Никон Игнатъевын «Савик» сатирический романже. Лудаш пижым.

– Эргым, ынде малаш возашат жап шуын. Урокетым эшеат ыштен пытарен отыл мо? – аваем, сомылжо деч ярсен, воктекем лишеме.

– Авай, чыте изишак, чечас, шым странице веле кодын, – пелештышым.

Изиш лиймеке, книгамын комжо кидемлан перныш. Пытарышым. Мучаш марте ик шӱлыш дене лудым.

... А таче теве школысо

актовый залын сценыштыже модам: ик йолешем портышкемым чиенам, весеш йыдалым пидынам, орадыла койын шогылтам, йозакым погышо старшинам (тудын рольжым Ольош йолташем модеш) пеш вучем. Ончышовлак воштылыт, совым кырат. Луымшо классыште тунемше-влакын кычкырымышт пылышемлан солна:

– Тидыже Савик! Никон Игнатъевын Савикше! Койышланенжат тудо мошта. Чылт артист!

Тыге кресавамын пӱлеклыме марий писатель-классик Никон Васильевич Игнатъевын «Савик» лӱман книгаже мыйым, телефон деч коранден, уэш книга дене таглыш. Савикат ожно «мӱнгыштыжӱ яра жап годым ала-могай книгам шолып» лудын.

Тудо ушан да мыскараче герой. Книга деч посна ушан лияш ок лий. Авамын шылталыме, но тыгодымак мунло сугынь мутшо тунемме йолгорныштем моткоч жапыште да чын каласыме лийын. Тунык-тышемланат тау. Сергей Чавайнын «Книга» почеламутшат юзо кумылым пӱлеклыш. Индешымше классыште тунеммем годым книга угыч мыйын йолташыш савырынш.

– Эргым, телефонышкет ала-кӱ йынгырта. Нал, вашеште, – авай вес пӱлем гыч йӱкым пуа.

– Авай, мый книгагудо гыч у книгам конденам. Лудын пытаремат, йынгыртем.

Андрей МАКСИМОВ.
Шернур, Марисола.

Окса

Икана изи Роза кевыт воктене 100 тенгем муын. Оксам налын да мӱнгыжӱ нангаен, аважлан пуэн.

Аваже йодын: «Тый оксам кушто муыч?» Роза вашештен: «Кевыт воктене». Аваже ойлен: «Оксам ала-кӱ йомдарен, садлан кушто муынат, тушко нангаен пыште. Вет озаже кычалеш».

Роза тыгак ыштен. Оксам мумо верыш миен шуын, а тушто шонго ӱдырамаш аламом кычалын. Роза тудлан оксам кучыктен, шонгыен пеш кугу куан дене тауштен. Вет пытартыш 100 тенгежым тудо кочкышым налаш ямдылен улмаш.

Ӱдыр умылыш: оксам мумек, йомдарыше озажым кычалаш тыршыман але кугыенлан ойлыман.

Алина НИКОЛАЕВА.

Волжский, Пӱтъял.

«Ямде лий» 2020 ий 15 февраль

Издер йүк

Тек кайык мура

ныжыл семым,
А мый мардеж
дечын колам.
Колтем ужатен
мый ош телым
Да шошыш уэш пörтылам.
Кенежымсе кайык ок мура,
Каен тудо шокшо верлаш.
А телым шокта лач ик мура:
Йочан издер

йүкшö йырваш.

Пүртүсын шып

шогымо татым

Вучат да шке семын аклат.
Йоча-влак чоңат

чапле

«суртым»,

Да кажне шке

пörтшым сакла.

Ирина ПЕТРОВА.

Морко,

Коркатово.

Пеледышан корзинга

Күлыт: түрлө түсан пенгыде картон, кагаз, клей, коштымо кавун нөшмө, пурса, олман кичкыже, вашкүзö.

1. Түрлө түсан кагаз гыч корзингам пүчкына да пенгыде картонеш клеитлена.

2. Корзингашке клейым йыгена да пурсам пижыктылына. Сöрастараш олман кичкыжым кучылташ лишеш. Корзинган кылжылан кавун нөшмым кельштарена.

3. 3-5 сантиметр диаметран онгым пүчкын луктына. Тиде пеледыш лишеш. Онго йырым-йыр кавун нөшмым клеитлена, үмбадынже – эше вес раедат нөшмым. Корзингам сöрастараш кукшо лышташым кучылташ келшен толеш.

М.И.ФИЛИПОВА, воспитатель.

Йошкар-Ола, 27-ше номеран «Светлячок» йочасад.

Мастар кид

Флористикын ик йөнжö – **ошибана**

– дене палыме лийна.

Тудо 600 ий ончыч Японийыште шочын.

Ошибана – тиде пүртүс

материалым: коштымо лышташым,

пеледышым, шудым,

түрлө кичкым,

нөшмым да мольмат –

кучылтын, сылне сүретым ыштымаш.

19 февраль – Орнитологын кечыже.

Кудо кайык-влак тельлан мемнан дене кодыт?

Орнитолог

– кайык-влакым шымлыше.

Толеш модын-модын, кая шортын-шортын.

Пасу покшелне ош алаша кудалыштеш.

«Мый почынам!» – каласыш изи луммөчөр. Умбакыже тудын дене мо лийын – йомакым шоныза.

Л.ИВАНОВАН

фотожо.

«Ямде лий» 2020 ий 15 февраль

Сүретым чиялте.

Индекс: П4696.
Тираж 1150 экз. Заказ
Формат – А-4-8.
Түн редактор Л.В.СЕМЕНОВА.

https://vk.com/yamde_lii
<https://ok.ru/yamdellii>
E-mail: yamde_lii@mari-el.ru
(документ кагазлан),
yamde_lii@mail.ru
(автор-влаклан)
Сайтын адресше:
yamdeliiy.rf

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК: Марий Эл Республикысе культур, печать да калык-влакын пашаш шотышто министерстве, «Ямде лий» газет» кугужаныш унитарный казна предприятий.

Газетым редакцийыште погымо да верстатлыме, «Марий Эл Республикысе Правительствын типографийже» ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын адресше: 424000, Йошкар-Ола, Комсомольский урем, 112.

Газетым Массовый коммуникаций сферыште да культур наследиим аралымаште законодательствым шуктен шогымым Эскерыше Федеральний службын Приволжский федеральный округысо управленийыштыже регистрироватлыме.
Номер – ПИ №ФС 18-1999,
2005 ий 10 февральыште пуымо.

0+

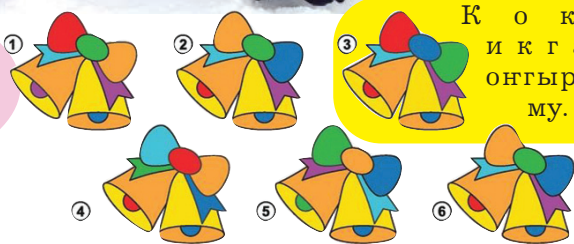
Печатьыш пуымо жап – 14-00, фактически – 13-00

Авторын да редакцийын шонымышт түрлө лийын кертыт. Серыш-влак мөңгеш огыт колталт.
Ак – кутырен келшыме почеш.

Редакцийын да издателыне адресше: 424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалькыше урем, 20-шо пöрт. Тел. 8(8362) 45-22-82(факс)

Кужәңгер
посёлкысо 2-шо
№-ан школын тунем-
шыже-влак «Кайык-влакым
телым пукшыза» акци-
ыш ушненыт.

К о к
и к г а й
онгырым
му.

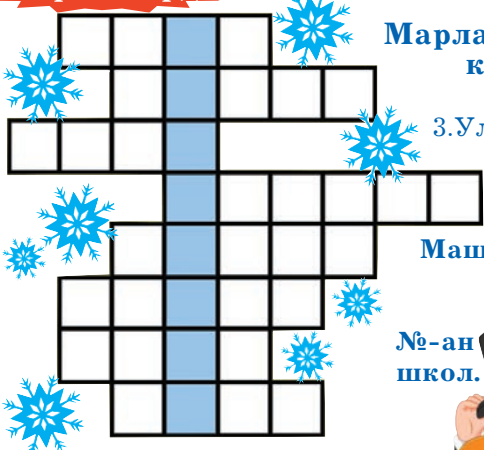
Чаманаш кодепш:
теле канышна пеш
вашке чеверласыш.

Диана
СИДОРОВА.

Волжский,
Кугу
Корамас.

Кроссворд

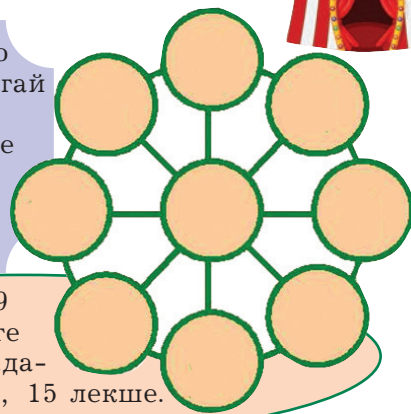

Марлашке кусарыза

- 1.Зима. 2.Горка.
 - 3.Улица. 4.Февраль.
 - 5.Месяц. 6.Ме-
тель. 7.День.
 - 8.Декабрь.
- Маша БУЛЫГИНА.
Йошкар-Оласе
21-ше

№-ан
школ.

Туныктышо
йодеш: «Мо тыгай
«летопись?»
Мичу: «Тиде
кунам
кегежым
возат».

1 гыч 9
числа-влакым тыге
шынде, нуным ик рада-
мыште ушымеке, 15 лекше.

Кок түрлө ШОВЫЧ

Фокусник
ончышо-влаклан
кагаз лаштыкым
ончыкта. Вара, тудым пуч
семын пүтыралын, тушко
канде шовычралын пышта. А
пүтырымö кагазын вес мучашыж гыч
шовычымак луктеш, но ынде йош-
кар тусаным. Ончышо-влаклан кагаз
лаштыкым шарен ончыкта. Чынак,
пуйто тушто нимо уке. Тидым ен-
влак шке шинчашт дене ужыт.

Фокусын секретше. Иллюзионист
кок кагаз лаштыкым налеш.
Иктышкыже кок күсеным клеитла.
Вара умбакыже вес лаштыкым
пижыкта, тыгодым күсен-влаклан
верым кода. А ик күсенышкыже
ончылгочак йошкар шовычым пышта
да фокусым ыштымыж годым луктеш.

ФОКУС

Интернетысе сүрет-влакым кучылтмо.

Машина пöрт марте 15
минут кудалеш. Кудо
пöрт деке миен шуэш?